

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY MIASTO MARKI W 2019 ROKU

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miasto Marki w 2019 roku uwzględniając zadania określone w art. 4¹ ust. 1 pkt. 1-7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz.2137) i w art. 10 ust. 1 - 5, art. 2 ust. 1 pkt. 1-3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. , poz. 1030 ze zmianami) określa:

1. Główny cel oraz cele szczegółowe programu.
2. Zarys zjawiska w mieście.
3. Priorytetowe zadania realizowane przez samorząd gminny.
4. Okres realizacji i źródła finansowania.
5. Sposób realizacji programu i jego oceny.

§ 2. Ilekroć w programie jest mowa o:

1. **Gminnym Programie** – należy przez to rozumieć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miasto Marki w 2019 roku;
2. **Gminnej Komisji** - należy przez to rozumieć Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA);
3. **Punkcie Konsultacyjnym** – należy przez to rozumieć Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Markach (PIK);

Rozdział 2 Główny cel, cele szczegółowe programu

§ 3. 1. Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie występowania zdrowotnych i społecznych szkód, będących skutkiem używania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych zmieniających świadomość człowieka.

2. Realizacja Gminnego Programu jest jednym z elementów zmierzających do osiągnięcia celów określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Marki na lata 2016-2021 przyjętej Uchwałą Rady Miasta Marki Nr XXIX/220/2016 z dnia 09 czerwca 2016 roku, poprzez podnoszenie poziomu

wiedzy i świadomości społeczeństwa oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych.

3. Gminny Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów Alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia.

§ 4. Celami strategicznymi Gminnego Programu są:

1. Przeciwdziałanie powstawaniu problemów oraz ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.
2. Ograniczanie szkód zdrowotnych i rozwojowych u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Wzmacnianie czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi w zakresie zadań określonych w Gminnym Programie.
4. Zwiększanie dostępności oferty pomocowej dla osób z rodzin z problemem alkoholowym /narkotykowym lub dotkniętych przemocą w rodzinie/.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz ochrony przed przemocą w rodzinie.

Rozdział 3

Zarys zjawiska w mieście

§ 5. Diagnoza lokalnych zagrożeń

1. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Marki w 2017 roku – przeprowadzona została „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych – Marki 2017” z badaniem używania substancji psychoaktywnych przez uczniów klas V-VII szkół podstawowych oraz skali problemów społecznych w opinii dorosłych mieszkańców.

Celem tych badań była diagnoza zagrożeń społecznych na terenie miasta Marki oraz analiza wybranych problemów:

- 1) występowanie zjawiska używania substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, skala tego problemu;
- 2) poziom świadomości dotyczący szkodliwości używania środków psychoaktywnych w środowisku rówieśniczym i ich dostępności;
- 3) skala problemów społecznych w opinii dorosłych mieszkańców i sprzedawców napojów alkoholowych.

2. W oparciu o przeprowadzone badania w oparciu o wypowiedzi uczniów (grupa badawcza 500 uczniów) wyróżniono następujące problemy:

- 1) Picie alkoholu wśród młodych mieszkańców – 16% uczniów szkoły podstawowej deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Również duża część badanej młodzieży (42% uczniów szkoły podstawowej) była zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów wysokoprocentowych. Dodatkowo wśród uczniów szkoły podstawowej są także osoby deklarujące picie bieżące, jak również przyznające się do incydentów upijania się;

- 2) Przyzwolenie dorosłych na picie alkoholu przez nieletnią młodzież i dzieci. Wśród tych, którzy za sobą mają inicjację alkoholową część młodych respondentów zadeklarowała, że po raz pierwszy alkohol piła z rodzicami – 57% uczniów szkoły podstawowej wyraziło taką opinię;
 - 3) Powody sięgania po alkohol przez młodzież, a konkretnie chęć dopasowania się do kolegów – aż 72% uczniów podało właśnie taki powód sięgania po alkohol oraz twierdzenie, że alkohol może być sposobem na zapomnienie o problemach w domu czy w szkole (45% uczniów wyraziło taką opinię);
 - 4) Eksperymentowanie z innymi substancjami psychoaktywnymi, nie tylko z alkoholem np. 1% respondentów miało już kontakt z narkotykami, a 15% zna w swoim otoczeniu osoby, które używają narkotyków. Bardzo niepokojące są także dane dotyczące środków używanych przez młodych ludzi i popularności wśród nich leków.
3. Problemy jakie pojawiły się w wypowiedziach dorosłych mieszkańców miasta (grupa badawcza 400 osób):
- 1) Picie alkoholu przez młodzież, alkoholizm i przemoc w rodzinie przy czym mieszkańcy oczekują działań mających na celu ograniczenie problemów alkoholowych (70% wyraziło taką opinię), a jednocześnie 58% dorosłych mieszkańców nie wie jakie działania podejmują lokalne władze, by wyeliminować ten problem;
 - 2) Powody sięgania po substancje psychoaktywne typu alkohol jak i narkotyki większość respondentów wybierała dwie odpowiedzi – relaks oraz problemy w domu/pracy;
 - 3) Poziom własnej wiedzy na temat narkotyków oceniany jako niewystarczający (43% respondentów udzieliło takiej odpowiedzi);
 - 4) Sprzedaż alkoholu na terenie miasta przy zaostrzeniu kontroli sprzedaży z uwagi na to że 2% uczniów szkoły podstawowej zadeklarowało jednak samodzielny zakup alkoholu pomimo twierdzenia samych sprzedawców, że sprawdzają dokument tożsamości.

§ 6. Zakres udzielonej pomocy osobom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą w rodzinie.

Tabela 1: Osoby uzależnione objęte wsparciem pracowników służb pomocy społecznej w latach 2012-2017 (*źródło OPS*):

Rok	Osoby objęte wsparciem pracowników służb pomocy			
	ogółem liczba rodzin korzystających z opieki OPS ogółem	w tym liczba rodzin z problemem alkoholowym	w tym liczba rodzin z problemem narkotykowym	w tym liczba rodzin z problemem przemocy
2012	951	108	2	2
2013	818	69	2	4
2014	766	102	3	7
2015	653	74	7	5
2016	689	66	-	-
2017	629	70	-	-

Na podstawie art.7 ust.7 i 13 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 poz.1508) Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach realizuje także zadania w zakresie udzielania pomocy osobom i rodzinom, z powodu alkoholizmu lub narkomanii oraz przemocy .

Tabela 2: Osoby objęte wsparciem Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w latach 2013-2017 (*źródło GKRPA*):

Rok	Osoby objęte wsparciem Punktu Informacyjno-konsultacyjnego			
	ogółem liczba osób korzystających z poradnictwa	w tym liczba osób z problemem alkoholowym	w tym liczba osób z problemem narkotykowym	w tym liczba osób z problemem przemocy
2013	46	26	13	6
2014	39	23	11	5
2015	77	57	5	15
2016	204	153	18	44
2017	251	189	-	68

Rok	Liczba porad udzielonych w Punkcie Informacyjno-konsultacyjnym			
	ogółem liczba udzielonych porad	w tym liczba porad dot. problemu alkoholowego	w tym liczba porad dot. problemu narkotyków	w tym liczba porad dot. problemu przemocy
2013	290	158	35	31
2014	278	136	28	14
2015	302	123	5	31
2016	329	204	32	93
2017	366	245	-	121

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w lokalnym systemie pomocy ma za zadanie:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie grupy wsparcia);
- 4) rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Oferta Punktu Konsultacyjnego w Markach skierowana jest zarówno do osób z problemem własnego uzależnienia, jak i do członków ich rodzin. Poradnictwo prowadzone jest co najmniej 3 dni w tygodniu, w godzinach popołudniowych przez wykwalifikowaną kadrę: np. specjalista terapii uzależnień, instruktor terapii uzależnień, psycholog specjalista psychoterapii uzależnień, specjalista przeciwdziałania przemocy, prawnik.

Raz w tygodniu Grupa Anonimowych Alkoholików prowadzi otwarte mityngi.

W zapobieganiu podejmowania przez dzieci i młodzież ryzykownych zachowań poprzez zapewnienie fachowej opieki gmina wspiera funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego:

- 1) Świetlica środowiskowa z elementami socjoterapii „CHATA” przy ulicy Sportowej 3, prowadzony przez Stowarzyszenie Razem w przyszłość;
- 2) Klub socjoterapeutyczny OTWARTE SERCE przy ulicy Spokojnej 9, prowadzony przez Fundację Otwarte serce.

Rozdział 4
Priorytetowe zadania realizowane przez samorząd gminny

§ 7. Określa się priorytetowe zadania i formy oddziaływań realizowane w ramach Gminnego Programu:

- 1. Cel strategiczny:** Przeciwdziałanie powstawaniu problemów oraz ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze spożywania alkoholu lub innych substancji zmieniających świadomość człowieka

Cele szczegółowe	Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy w rodzinie.	1.Prowadzenie edukacji społecznej np. poprzez konferencje, odczyty kampanie informacyjne, kolportaż ulotek, ogłoszenia na słupach informacyjnych i stronie internetowej. 2.Upowszechnianie informacji o prowadzonych na terenie miasta oddziaływaniach.	Pełnomocnik ds. profilaktyki, GKRPA, PIK.	1.Rodzaj działań edukacyjnych. 2.Liczba informacji (materiałów edukacyjnych).
2. Prowadzenie poradnictwa i konsultacji, pomocy psychospołecznej i prawnej dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe.	1.Finansowanie funkcjonowania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego. 2.Motywacja do podjęcia terapii osób nadużywających alkoholu i członków ich rodzin oraz kierowanie do właściwych instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy psychospołecznej i prawnej. 3.Współpraca z instytucjami stosującymi procedury Niebieskiej Karty w zakresie jej realizacji. 4.Finansowanie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.	Pełnomocnik ds. profilaktyki, GKRPA, PIK, OPS, Zespół Interdyscyplinarny.	1. Liczba porad udzielonych osobom co do, których istnieje podejrzenie dotknięcia przemocą w rodzinie. 2. Liczba porad udzielonych osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym. 3. Liczba Niebieskich Kart założonych przez poszczególne instytucje. 4. Liczba zorganizowanych szkoleń. 5. Liczba osób/przedstawicieli instytucji uczestniczących w szkoleniach.
4.Ograniczanie naruszania przepisów prawa w związku ze spożywaniem alkoholu lub środków psychoaktywnych.	1. Prowadzenie działań edukacyjnych dot. przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców. 2.Organizowanie szkoleń/warsztatów dla sprzedawców napojów alkoholowych. 3. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych.	Pełnomocnik ds. profilaktyki, GKRPA, KP.	1. Liczba i rodzaj przeprowadzonych działań. 2. Liczba uczestników szkolenia. 3. Liczba przeprowadzonych kontroli, cofniętych zezwoleń.
5.Ograniczenie fizyczne dostępności alkoholu.	1.Utrzymanie limitów punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	Rada Miasta, GKRPA, Pełnomocnik ds. profilaktyki.	Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Cel strategiczny: Ograniczanie szkód zdrowotnych i rozwojowych u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cele szczegółowe	Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Zwiększanie dostępności pomocy socjoterapeutycznej dla dziecka z rodziny alkoholowej lub dotkniętej przemocą w rodzinie.	1.Realizacja zajęć, projektów, programów itp. z pomocą socjoterapeutyczną dla dziecka z rodziny alkoholowej lub dotkniętej przemocą w rodzinie. 2. Wspieranie lub powierzanie prowadzenia placówek wsparcia dziennego np. świetlice, kluby socjoterapeutyczne.	Pełnomocnik ds. profilaktyki, PIK, OPS, Szkoły.	1.Liczba działań edukacyjnych. 2.Liczba odbiorców działań edukacyjnych. 3.Liczba działających placówek wsparcia dziennego.
2. Zwiększanie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania dziecka z rodziny alkoholowej lub dotkniętej przemocą w rodzinie i pracy z nim.	1.Organizowanie i finansowanie seminariów, szkoleń i warsztatów w zakresie rozpoznawania dziecka z rodziny alkoholowej lub dotkniętej przemocą w rodzinie .	Pełnomocnik ds. profilaktyki, Szkoły.	1. Liczba zorganizowanych szkoleń. 2.Liczba osób uczestniczących w szkoleniu.
3. Poprawa relacji między dzieckiem a jego rodzicami.	1. Prowadzenie warsztatów profilaktycznych i programów z udziałem rodziców. 2. Podnoszenie standardów działań profilaktycznych skierowanych do rodziców dzieci poprzez realizację rekomendowanych programów profilaktyki zintegrowanej.	Realizatorzy programów profilaktycznych.	1.Liczba realizowanych programów. 2.Liczba uczestników programów. 3.Liczba rodziców uczestniczących w programach.

3. Cel strategiczny: Wzmacnianie czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi w zakresie zadań określonych w Gminnym Programie.

Cele szczegółowe	Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Zwiększanie kompetencji wychowawczych i zawodowych pracowników oświaty realizujących działania profilaktyczne.	1.Organizowanie i finansowanie seminariów, szkoleń i warsztatów w zakresie profilaktyki oraz umożliwianie uzyskania uprawnień do prowadzenia rekomendowanych programów profilaktycznych dla nauczycieli.	Pełnomocnik ds. profilaktyki, Szkoły.	1. Liczba zorganizowanych szkoleń. 2. Liczba osób uczestniczących w szkoleniu.
3. Edukacja dzieci i młodzieży w szkołach oraz wzmacnianie umiejętności kształtujących u młodego człowieka postawy asertywne.	1. Prowadzenie działań profilaktycznych (warsztaty profilaktyczne i programy profilaktyki uniwersalnej) i projektów profilaktycznych np. Lato i Zima w mieście. 2. Prowadzenie działań profilaktycznych (warsztaty profilaktyczne i rekomendowane programy profilaktyki selektywnej i wskazującej).	Realizatorzy programów profilaktycznych.	1.Liczba realizowanych programów. 2.Liczba uczestników programów.
4.Edukacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień i zwiększanie kompetencji wychowawczych.	1.Organizowanie szkoleń i wywiadówek profilaktycznych dla rodziców dot. profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych. 2.Prowadzenie warsztatów i szkoleń dla rodziców dzieci z trudnościami wychowawczymi, eksperymentującymi z używaniem alkoholu lub innych środków zmieniających świadomość. 3. Realizacja programów dla rodziców z zakresu zwiększania kompetencji rodzicielskich i wychowawczych służących poprawie relacji w rodzinie.	Pełnomocnik ds. profilaktyki, Szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, OPS.	1.Liczba zorganizowanych szkoleń. 2.Liczba uczestników warsztatów szkoleń.

4. Cel strategiczny: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem alkoholowym/narkotykowym lub dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cele szczegółowe	Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Zwiększanie dostępności pomocy socjoterapeutycznej dla osób z problemem alkoholowym lub dotkniętych przemocą w rodzinie. 2. Wspieranie poradni leczenia uzależnień.	1. Finansowanie zatrudnienia odpowiedniej liczby specjalistów Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego. 2. Realizacja zajęć, projektów itp. z pomocą socjoterapeutyczną dla dziecka z rodziny alkoholowej lub dotkniętej przemocą. 3. Finansowanie. Zwiększanie zatrudnienia specjalistów terapeutów oraz realizacja ponadpodstawowych programów terapii jako pełnej oferty poradni.	Pełnomocnik ds. profilaktyki, Poradnie leczenia uzależnień, PIK, OPS, Szkoły, NGO.	1. Liczba działań edukacyjnych. 2. Liczba odbiorców działań edukacyjnych. 3. Liczba działających placówek .

5. Cel strategiczny: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cele szczegółowe	Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Doskonalenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1. Organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń oraz integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy. 2. Wsparcie finansowe organizacji pozarządowych w realizacji zadań wynikających Programu Gminnego tj. prowadzenie placówek wsparcia dziennego, w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i Program Współpracy z organiz. pozarz. 3. Pozafinansowe wspieranie działalności organizacji pozarządowych realizujących swoje działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy oraz udzielanie im rekomendacji, przekazywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych, publikacji, książek itp.	Pełnomocnik ds. profilaktyki.	1. Liczba zorganizowanych spotkań. 2. Liczba i kwoty udzielonych dotacji. 3. Liczba udzielonych rekomendacji, przekazanych materiałów.
2. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej (CIS).	1. Finansowanie kosztów funkcjonowania CIS-u. 2. Kierowanie osób uzależnionych do CIS-u.	OPS, CIS, Pełnomocnik ds. profilaktyki.	1. Liczba funkcjonujących CIS-ów. 2. Liczba uczestników CIS.

Rozdział 5

Okres realizacji i źródła finansowania

§ 8. 1. Niniejszy Gminny Program jest uchwalany corocznie przez radę gminy na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz.2137).

2. Źródłem finansowania Gminnego Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ujęte w budżecie gminy na rok 2019 w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”:

- Rozdział 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi
- Rozdział 85153 - Zwalczanie Narkomanii

które wykorzystywane będą w oparciu o spis zadań zawarty w niniejszym Gminnym Programie oraz Uchwałę Budżetową Miasta Marki na rok 2019.

1. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji:

1. Wynagrodzenie za wykonywanie zadań określonych w niniejszym Gminnym Programie wynosić będzie 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w 2019 roku, które przysługuje na podstawie listy obecności członków Gminnej Komisji za udział w:
 - a) każdym posiedzeniu oraz pracy Gminnej Komisji, mającej na celu motywację osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia, diagnozę potrzeb problemowej rodziny lub opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych co do zgodności usytuowania punktu z warunkami uchwały rady miasta;
 - b) w posiedzeniu wyjazdowym tj. wizytacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych celem zaopiniowania co do zgodności usytuowania punktu z warunkami określonymi w uchwale rady miasta;
 - c) terenowej realizacji „Programu dla sprzedawców napojów alkoholowych” w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w co najmniej 5 punktach lub kontroli punktu sprzedaży w zakresie określonym ustawą o wychowaniu w trzeźwości;
 - d) kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizowanej na podstawie zlecenia organu wydającego zezwolenia.
2. Koszty szkoleń i konferencji dla członków Gminnej Komisji wraz z uwzględnieniem kosztów przejazdu pokrywane są ze środków przeznaczonych na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zwrot kosztów podróży następuje na zasadach, tak jak dla pracowników samorządowych tj. na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, na obszarze kraju (Dz. U. z 2013r. poz. 167 ze zmianami).

Rozdział 6

Sposób realizacji programu i jego oceny

§ 9. Stosowane sposoby i metody przy realizacji Gminnego Programu.

1. Stosowane strategie profilaktyczne:

- 1) strategia informacyjna, której celem jest dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru.
- 2) strategia edukacyjna, której celem jest rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych.
- 3) strategia alternatyw, której celem jest pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb (sukcesu, przynależności) oraz osiągnięcie satysfakcji życiowej przez stworzenie możliwości zaangażowania się w pozytywną działalność.
- 4) strategia interwencyjna, której celem jest pomoc osobom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu swoich problemów oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych, udzielanie pomocy specjalistycznej.
- 5) strategia zmniejszania szkód, której celem jest zmniejszenie szkód indywidualnych i społecznych.
- 6) Strategia rozwoju zasobów środowiskowych.

2. Stosowane kryteria doboru oddziaływań – technik profilaktycznych uzależnione od stopnia zagrożenia:

- 1) grupy niskiego ryzyka – osoby, które nie podejmują zachowań ryzykownych, są jeszcze przed inicjacją;
- 2) grupy podwyższonego ryzyka – osoby, które podjęły choć jedno zachowanie ryzykowne – są po inicjacji, u których ponadto obserwujemy liczne czynniki ryzyka;
- 3) grupy wysokiego ryzyka – osoby, u których zachowania są głęboko utrwalone i które odczuwają poważne negatywne konsekwencje (zdrowotne i społeczne) swoich zachowań ryzykownych (uzależnieni).

3. Poziomy prowadzenia działań profilaktycznych w zależności od stopnia ryzyka:

- 1) profilaktyka uniwersalna (skierowana do wszystkich mieszkańców), której celem jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych;
- 2) profilaktyka selektywna (skierowana do mieszkańców z grupy podwyższonego ryzyka), której celem jest tworzenie warunków umożliwiających wycofanie się z zachowań ryzykownych;
- 3) profilaktyka wskazująca (skierowana do grupy wysokiego ryzyka), której celem jest zablokowanie zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego.

§ 10. Realizatorzy Gminnego Programu:

1. Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołany na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz.2137), który koordynuje realizację działań programowych we współpracy z szeregiem podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy.

2. Gminna Komisja, powołana na podstawie art. 4¹ ust.3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz.2137), do której zadań należy w szczególności:

- 1) inicjowanie zadań własnych miasta Marki w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 2) motywacja do podjęcia leczenia z osobami dotkniętymi chorobą alkoholową oraz pijącymi szkodliwie;
- 3) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia przez Sąd Rejonowy o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- 4) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta Marki;
- 5) realizacja programu dla sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 6) realizacja zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. prowadzenie procedury Niebieskiej Karty, współpraca i uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;
- 7) realizacja zadań w oparciu o regulamin pracy komisji.

3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, na podstawie art.3 pkt.9 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 poz.930 ze zmianami),

4. Szkoły na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949, 2203 oraz z 2018 poz.650).

5. Organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, współpracujące z samorządem gminnym w Markach przyczyniające się do realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy.

§ 11. Monitoring i ocena Gminnego Programu

1. Ustala się zasady monitorowania zjawisk w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w szczególności polegające na :

- 1) przeprowadzaniu cyklicznie (co 4-5 lat) badań – diagnozy, dotyczących skali problemu uzależnień na terenie miasta oraz zagrożeń w środowisku szkolnym;
- 2) ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych;
- 3) egzekwowaniu raportowania i analizie sprawozdań z realizacji zadań.

2. Sprawozdanie z realizacji Gminnego programu zawierające informacje o poziomie zrealizowanych wskaźników przedłożone zostanie Radzie Miasta Marki do dnia 31 marca 2020 roku.